

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Miraculum sanè memorabile diuinitùs declaratum in Gorcomensi oppido,
interuentu S. Barbaræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

MIRACVLVM SANE MEMORABILE, DIVINI
TVS DECLARATVM IN HOMINE QVODAM FLAMMIS
miserè exusto, & tamen in vita conseruato admirabiliter, donè confessione & Eu-
charistia munitus esset meritis sanctissimæ martyris Barbaræ, à Theodori-
co Pauli Gorcomensi, qui præsens interfuit, conscriptum. Contigit
miraculum hoc, anno Christi 1448.

Post mortem domini Frederici de Blanckenheim, Traiectensis
Ecclesiæ Episcopi, propter electionis dissidium duos accidit pro
Episcopatu cõtendere: è quibus alter, quanuis canonicè electus,
& à subditis receptus, paulò post tamen vi denuò est extrusus at-
que fugatus. Eam ob rem Martino Papa in rebelles schismaticos-
que excommunicatiõis censura animaduertente, accidit, mul-
tos tum Ecclesiasticos, tum plebeios Deum timentes, à Traiecto,
propterea quòd Apostolica ibi censura contemnebatur, discedere: quippè qui in-
obedienciæ exilium præferre mällent. Inter hos Ianus quidam, non minus pius
quàm diues, nè peccatis consentiret alienis, nève anathema contemneret, in Gor-
cum, quod est Hollandiæ oppidum, exul sese continuit. Nomen viro erat Henrico
Kock. Hic diuam virginem ac martyrem Barbaram quotidie consuuebat venera-
ri. Audierat nanque, quifquis hanc in honore habuisset in vita, absque confessione
& Eucharistiæ sacramento non mori.

Agebat vitæ suæ annum fermè septuagesimum, qui diuinæ incarnationis erat
millesimus quadringentesimus quadragésimus octauus, dum ex agro redeunti hæc
accidit calamitas. Siquidem in nocte, qua festum agitur diui Augustini, quando la-
bore rurali fatigatus dormiebat, candela ardens in stramina, quorum fortè in-
genstem copia aderat, cecidit. Vndè domus accensa, illicò tota conflagrauit. Euigil-
larunt prædictus Henricus & Andreas filius eius, & pariter territi, vix incendium
vel nudi euasere. Nam Andreas inter fugiendum ab igne circa genitalia læditur:
Henrico verò patri indusium, quo caput inuoluerat, duobus in locis ardere cœpit.
Verùm corpore liberatus, pro pecuniæ amissione maiori sollicitudine cœpit vr-
geri. Quare in domũ redire statuit extrahens nũmos. Itaque signo Crucis se muni-
ens, vbi in domum flammis relictam cucurrit, hæc antè se super corpus eius nudum
corruit, quàm ad conclauem, in quo pecunia recõdita iacebat, perueniret. Hinc cum
certa iam mors instaret, tamen si vrentibus flammis grauiter torqueretur, maiori
tamen dolore afficiebatur, quòd sacramentis Ecclesiasticis non esset præmunitus.
Eapropter, desperata corporis salute, pro animæ duntaxat remedijs ad diuam Bar-
baram, qua tunc potuit deuotione, se contulit. Orans igitur: Sancta, inquit, Barba-
ra, quod per sponsum tuum nunc potes, succurre misero, & in peccatis morienti.
Fiat tuis precibus in me, quod olim pro Christo tibi morienti cælitus est promif-
sum. Memor sit sponsum tuum sanguinis tui rosei atque virginei: memor sit castissi-
mi atque feruentis amoris tui, nè de corpore meo egrediatur anima, nisi confessi-
onis sacramento antè purgata, & saluifico viatico præmunita.

Vix orationem finièrat, & ecce virgo adstat decora sanctissima Barbara, eo scilicet
schemate, quo in templo picta cernebatur. Hæc pallio suo mox ignium globos
restinguens, per stramineum rectum candida sua manu illum eduxit, atque tuto in
loco statuens, sic illi locuta est: Quia grata mihi sæpenumerò deuotionis obsequia
obtulisti, & modò diuinam misericordiam per meum patrociniũ implorasti, meo
scias interuentu tibi ad auroam vsque vitam prorogari: quò viuendi spatio, con-
fessionis, Eucharistiæ atque extremæ Vnctiõis sacramenta recipias. His dictis, ad
superna rediens Barbara virgo, disparuit. Sauebat interea ignis, & vicinas domos
absorbere festinabat. Clamant vigiles, & pulsatis campanis ciues excitati, accurrunt.
Ceterum Henricus ille prædictus, sanctissima Barbara præsidio flammis creptus,
ab imo pedum vsque ad verticè capitis fuerat adustus, nec minus intus, quàm extrà,
in corpore torridus. Vndè assati cadaveris speciem magis, quàm hominis, præfere-
bat. Siquidem verenda eius ignis edax adeo absumperat, vt hiantibus in inguine
vulneribus, etiam extra nudarentur cremata. Nates & clunes eius flamma vorauit:
hypochondria, venter, pectus, ascellæ, collum ac scapula non modò adusta, sed in-
flexi-

Fredericus
Episcopus
Traiectensis.

S. Barbara
quid impè-
ret suis cul-
toribus.

Inuocat san-
ctam Barba-
ram in me-
dijs flammis
Henricus
quidam.

S. Barbara
extrahit ho-
minem è
flammis.

Hypochoo-
dria, Latine
præcordia.

IULS

CI
ATI

flexibilia quoque, & vt ferrum rigida erant. A vertice denique capitis, capilli cum carnibus defluentes, & ossa nudantes, in genis hærebant. Quid multa recensco: Ad eò fuit crematus, vt ossibus vix modica adhæreret caro, tanquam Aethiopsis nigra. Nam præter oculos, linguam & cor, quæ per beatæ Barbaræ subuentio- nem ex diuina miseratione adhuc suo in vigore viuabant, nihil in eo manebat reliquum.

Itemque aliud.

Hic itaque, quanuis nihil in eo cerneretur præter admirabile horrendumque cunctis simulacrum, per duos longos vicos, & plateam dictam *die Nolensfracti*, de incendij loco ad filiæ suæ dilectæ Dietuardæ, quæ viro honorabili Neudoni filio Arnoldi dudum nupserrat, domum solus iuit: vbi arentes pedicæ inter eundem à corpore eius decedentes, combustionis pariter ac miraculi euidentis testimonium præbuere. Hæc tamen altera die collecta, humando eius corpori sociata sunt. Itaque ad filiæ domum postquam aduenit, præmortuum eius corpus lecto impositum est: ipse verò nihil aliud, quam sacramenta Ecclesiastica, paulopost moriturus expectans, omnibus interim manifestans, quanta sit Dei misericordia, beatæ Barbaræ precibus ac meritis in se collata. Quippè cuius mortuo atq; cremato corpori, nè sacramentorum expers moreretur, vita seruabatur.

Mira profecto sunt hæc

Percrebuit interea per ciuitatē stupendi huius miraculi rumor: & licet incendio interim omni ferè momento seipso fieret maius, ad eò vt ad templum vsq; diuè Agnetis, tunc aliquoties etiã accensum, multas domos absumeret, ad spectaculum tamè hoc mirabile cadaueris, vt ita dixerim, morituri, plures, quam ad restinguendum ignem, confluabant. Idcirco vt maius fieret miraculū, confortatus à Deo Henricus, perindè ac sanus & incolumis, populo aduentanti prædicabat. Noscebat oēs, & ad terrenorū contempnum celestiumq; amorē, quofcunq; poterat, inuitabat. Fletus pro se, propterea arguebat, quòd pro se nõ vltra dolendū sentiebat: quippè cum quò Deus misericordiã fecerat. Hortabatur quoq; eos, qui ad erant, vt Dei in cunctis eius operibus laudaret, casta ac feruenti deuotione colerent, & eius matrē virginem Mariã pia veneratione diligerent, sanctissimã quoque Christi sponsam Barbaram præcipua deuotione honorarent. Hæc enim, inquit, vt cernitis nunc oculis vestris, honoratibus se sacramenta cõfessionis & Eucharistiæ ante mortē impetrat. Ad hæc miraculi huius in se facti narrans ordinè atque modum replicat, addens, illucescente aurora quantocyus in testimonium veritatis è seculo se migraturum.

O verè impios, qui sanctorum meritis & inuocacioni derogant.

Nè verò de miraculi adhuc veritate quis dubitaret, aut quod diuina erat miserationis, naturæ aut fortunæ adscriberet, rogabat honestissimos quosque vtriusque sexus senes, vt accederent, & exploratis visu, tactuq; probatis singulis & membris, & locis, discerent non virtutis humane, quòd viueret, sed preestatis esse diuina. Accedentibus ad lectum multis, & cum trepidatione tangentibus: Non sentio, inquit, vestro ex tactu læsionem. Tangite securi adusta membra, & hiantia vulnera, corporisque rimas, quoniam gloriam Dei loquuntur, etiam oculis explorat. Videbitis quidem combusta ac præmortua omnia, nec sine admirabili Dei virtute mihi adesse vitam. Ad hæc humana curiositate permoti, cum multi omnia lustrassent, Dei omnipotentiam, & sanctæ Barbaræ merita benedixerunt.

Tadèmmoriturus homo, sacramentis munitus.

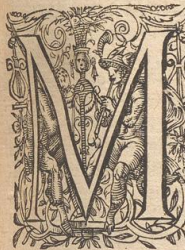
His ita peractis, cum omnium peccatorum suorum ab infantia confessionem fecisset, & sumptis sacramentis, tẽr adhuc denuò cõfessionem repetisset, S. Barbaram electã suam patronã diuumq; Laurentiũ inuocauit, orans vt hæc assatio corporalis, & temporalis, quã sustinuerat, incendij pœna, sibi in omnium cederet expiationem peccatorũ. Postremò illucescente aurora, confessori & adstantibus dixit: O pater amãde cõfessor, ceterique omnes amici, adest iam hora, qua moriens à vobis recedam. Quapropter hoc temporis breui spatio à me, quæso, nolite recedere, sed orationibus me vestris iuuate. Hæc dicens, ad Deum orando se conuertit, atq; beatissimæ virgini Mariæ, B. Barbaræ atque omnium Dei electorum precibus se commendans, suorum veniam peccatorũ iterum orauit. Post hæc sonora voce: Domine, inquit, Iesu Christe misericordissime Deus, qui me in ara sanctæ Crucis preciosissimo sanguine & acerbissima morte redemisti, miserere mei. Ecce in manus tuas commendo spiritum meum. Hæc dicens, emisit spiritum. Ad laudem igitur Dei, & honorem beatæ virginis ac gloriofæ Barbaræ, crematum eius corpus oculis omnium intra domũ contuendum exponitur, & tandem in templo Gorcomenfi iuxta suggestum, ciuibus omnibus pro amore viri accurrentibus, vesperè sepelitur.

His ego Theodoricus Pauli de Gorcum quia interfui, & prædicti Henrici confessionem quatèr audiui, sacramenta administrai, vulnera eius ac membra tractavi, tractandaque alijs obruli, ipsum prætereà tenui inter brachia mea morientem, & ne modico quidem tempore, vt rogatus quoquè à filiabus & amicis, ab eodem recessi, non potui tam glorioso miraculo testimonium non præstare, & hæc ad Dei gloriam scribere.

ITEM CERTAMEN EIVSDEM SANCTÆ
ET GLORIOSÆ MARTYRIS CHRISTI

Barbara, Authore Simeone Metaphraste.

Habetur apud Aloysium.

MAXIMIANO impio Imperatori, qui studij plurimum conferebat in errorem idolorum, hoc maximè perpetuò erat curæ, vt dæmones quidem coleret, & impietatem omnibus opibus & viribus confirmaret: ij autem, qui Christi diuinum nomen colebant, aut piam fidem abiurarent, aut varijs traditi supplicijs, cum bonis omnibus quæ aderant, vita quoquè violenter priuarentur. Quædam autem regio, quæ vocatur Heliopolis, virum habebat insignem, religione quidem gentilem, valdè verò diuitem, & huius mundi splendore clarissimum. Is vocabatur quidem Dioscorus: vnus autem puellæ erat

Decemb. 4.
Cap. 1.

Dioscorus
pater S. Bar-
baræ.

S. Barbara
in turri cõ-
moratur.

pater, cui nomen erat Barbara. Eius verò in illam is erat amor, qui debebat esse eius, qui in illam solam omnem suam spem defixerat. Eam cum, vt quæ esset vultu admodum formosa, & pulchritudine eximia, vellet conseruare integram, & nulla labe pollutam, & idè nec sineret quidem adspici ab ijs, qui foris erant, excelsa turre constructa, & domo in ea artificiosè ædificata, illic beatam ità collocauit habitandum, vt nec vlli ad eam pateret aditus, nec vir vllus eam attingeret oculis. Erat autem hoc opus diuinæ prouidentia, quæ futurū diu antè considerabat. In ea enim paraclæti gratia latentes eius oculos latenter attingens, & illuminauit luce diuinæ cognitionis, & verum Deum notū ei fecit admirabiliter. Habebat ergo turris virginem, quæ ædificata erat super fundamentum fidei, & conseruabatur ad hoc, vt esset salus multorum.

Cum autem iam esset nubilus, pater erat valdè sollicitus, quifnam esset eam accepturus vxorem: & multi quidem & genere & opibus præstantes, de eius coniugio cum eo sermones contulerunt. Eius enim pulchritudo, etsi non conspecta, auditione tamen accepta, faciebat vt eius nuptiæ magna contentione peterentur. Verum enim uerò patri videbatur esse indecorum & planè illiberale, si quod ipse magno agebat studio, filia non notum existeret, & eius scopo minimè assentiretur. Ad eam quidem certè veniens, de matrimonio cum ea communicat, & quanto studio & quanta cura ei prouidere cuperet, significat. Illa autem cum non modò corde, sed ne summis quidem auribus eam rem vellet admittere: sed tanquàm absonum & absurdum aliquid id reiecit, & ipsum patrem iratè repulit: & Ne de ea redixit, necum iterum verba feceris. Nam tu pater deinceps non vocaberis, & efficies, vt ego mihi manus afferam. Pater autem statuens longè esse honestius persuadere, quàm cogere, ratusque eius constantiam non esse pertinaciam, nec inobedientiam, sed vehemens desiderium castitatis: & alioqui ei præbens tempus deliberandi, sperans fore, vt fortasè muraretur, & ei morem gereret, cum nihil dixisset ampliùs, ex turre quidem descendit protinus: veniens verò ad lauacrum, quod tunc ædificabat, torus ei vacabat. cuius vrgens ædificationem, & magnam artificum adducit multitudinem: & cum, vt quamprimùm effectum redderent ædificium, mandasset, & eis integram mercedem præbuisset, ipse in longinquam profectus est regionem.

Cap. 2.

Omninò
recusat nup-
tias.

Lauacrū ei
conditur.

Cum diu autem esset moratus in ea peregrinatione, Dei ancilla Barbara descendit ex turre, visura quemadmodum fieret lauacrum. Deindè cum illic fuisset, & contemplata esset partem, quæ vergit ad meridiem, duas habere fenestras, quæ lucem

Cap. 3.

cem

IULS

CP
ATI